

Avenç del delta del Llobregat

per

Dr. M. FAURA I SANS i S. VILASECA

Fou el Dr. Almera qui primerament es donà compte de l'avenç progressiu del delta del Llobregat i juntament amb el Sr. Bofill, publicà unes notes cridant l'atenció sobre aquest fet (1) amb motiu dels treballs preparatoris del Mapa geològic de la província de Barcelona.

L'enginyer-arquitecte Dn. Pere Garcia Faria calculà que la platja avença un promig de tres metres l'any. (2)

Més endavant, el Dr. Almera, en 1894, sintetitzà els moviments geotectònics costers de Catalunya, i precisà que la casa de carabiners que fou edificada cinquanta anys enrera a la distància de setanta metres de la mar, es trobava allavors a cent seixanta metres, ço que equival a un avenç progressiu de 1,90 metres per any. (3)

Mossèn Font i Sagré en son tractat de Geologia (4), diu que l'actual pla del Llobregat no és més que un antic estuari terraplenat pels aluvions del riu; aquest, en l'època romana, desembocaria a prop de Cornellà i és ben sabut que en el segle X hi havia un port a l'altra banda de Montjuich en lloc molt allunyat de la mar, i assegura que el cap del riu avença ben bé 2 metres per any.

En varies de les publicacions del Sr. Carreras Candi hi han dades i gràfics (5) que demostren evidentment com en la història de la nostra urbs, aquesta ha anat envaint la mar.

I un de nosaltres dos, en una monografia sobre Montjuich (6), història

(1) Almera, J. i Bofill, A.—*Crònica Científica*, t. XIV, p. 161. 1886.

(2) Garcia Faria (D. Pedro).—*Saneamiento del sub-suelo de Barcelona*. Vol. I, pag. 121.

(3) Almera, J.—*Descripción de los terrenos pliocénicos de la Cuenca del Bajo Llobregat y Llano de Barcelona*, p. 316-319, 1894.

(4) Font i Sagré.—*Curs de Geologia dinàmica i estratigràfica aplicada a Catalunya*, p. 41. 1905.

(5) Carreras Candi, F. R.—*Excursió retrospectiva a la vella Barcelona*. *Butll del Centre Excurs de Catalunya*, any XXVI, n. 263. 1916.

(6) Faura i Sans, M.—*Montjuich: Notas geológicas Bol. de la Soc. de Atracción de Forasteros*, a. VII, n. 28.

el procés de formació del delta de Llobregat, treball que fou reproduït en la revista *Ibérica*, vol. IX, us 213 i 214, ps. 72 i 89. I darrerament, amb motiu dels darrers temporals fou publicada una altra nota referent al geodinamisme de la costa catalana. (1)

Amb motiu d'aquests fets darrers ens interessà conèixer ço que en realitat havia avençat el delta del Llobregat en la seva formació des de les dades publicades pel Dr. Almera en 1894: en aital objecte férem una excursió amb els alumnes de geologia de l'Escola Superior d'Agricultura a primers d'Abril d'enguany i la distància trobada des de la caseta de carabiners fins a la mar fou de 189 metres; essent d'advertir que gràcies al temporal hagut en el dia de les nostres amidacions, fetes amb tota cura, l'envaiement de la mar havia donat lloc a la formació d'un petit cordó, paral·lel a la costa, de 15 metres d'amplària; mes, en els dies de calma aquest cordó resta reunit al delta, per tant, nosaltres el considerem com formant part d'aquest pels efectes de nostre càlcul.

Per consegüent, en aquests vint i sis anys darrers hi ha hagut un avenç real de 29 metres, ço que equival a *1,11 metres per any*.

Es digne d'observar que, en el temps, l'augment és proporcionalment cada vegada més petit, tinguent en compte les dades de Garcia Faria, Almera i les nostres obtingudes darrerament. En aquest afer hi pot contribuir: una modificació en el moviment ascencional, així com també una disminució de la quantitat de materials transportats pel riu Llobregat, o bé que aquest material sigui transportat per les corrents marines paral·leles a la costa a mesura que va avançant el delta; emperò en realitat podem molt bé nosaltres admetre que aquesta disminució pot ésser deguda a l'augment de longitud de la curva que forma el litoral que cada vegada és concèntricament major.

---

(1) Faura i Sans, M. — Geodinamismo de la costa Catalana y efectos del temporal de 20 de Febrero de 1920. *Ibérica*, vol. XIII, n. 320, p. 185-192. 1920.